De kennis over 'Rhinitis medicamentosa' bij patiënten

Haio: BOONE Simon , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: Bergiers Stein , RIMBAUT Elke , Tahon Nicolas , VAN DEN ABBEELE Stefan

Context: Rhinitis medicamentosa wordt gedefinieerd als het persisteren van klachten van rhinitis door langdurig gebruik van topische nasale decongestiva. De incidentie wordt geschat op 1-7% bij neus-keel-oor-artsen, maar de werkelijke incidentie is moeilijk te bepalen, aangezien nasale decongestiva (ND) vrij te verkrijgen zijn. Gebruik langer dan 5 dagen wordt afgeraden en als therapie worden vaak nasale corticoïden (NC) gebruikt.

Onderzoeksvraag: In deze masterproef werd nagegaan hoe het gesteld is met de kennis rond rhinitis medicamentosa en het gebruik van ND en NC bij patiënten.

Methode: Eerst werd een literatuuronderzoek uitgevoerd naar de kennis over rhinitis medicamentosa en het gebruik van neussprays bij patiënten. Daarna werd een enquête met 12 vragen opgesteld en voorgelegd aan patiënten in de praktijk, aangevuld met enkele vrienden en familieleden. De resultaten van deze enquête werden gecodeerd en verwerkt via het statistisch programma SPSS. Finaal werd een informatiefolder rond het gebruik van neussprays ontworpen.

Resultaten: De enquête werd ingevuld door 103 ondervraagden. Hieruit bleek dat neusklachten en allergie vaak voorkomen. Bovendien gaven heel wat patiënten aan reeds ervaring te hebben met neussprays en ND in het bijzonder. Ondanks het frequente gebruik van neussprays, werden alle kennisvragen telkens door minder dan de helft van de ondervraagden juist beantwoord. Indien de ondervraagde populatie werd opgesplitst op basis van bewezen allergie, bleek dat allergische patiënten niet beter scoorden op de vragen over NC dan niet-allergische patiënten, maar wel beter op de hoogte waren over de maximale gebruiksduur van ND. Opsplitsing volgens eerder gebruik van ND, toonde dat de groep die deze medicatie reeds gebruikte de vragen over ND vaker juist beantwoordden. Ook beantwoordde deze groep de vraag over de invloed van NC op ogen en hart vaker correct. Opdeling volgens eerder gebruik van NC, leverde echter (net) geen significant verschil in kennis over de gebruiksduur van cortisone-neussprays bij de groep die reeds NC gebruikte. De kennis over de maximale gebruiksduur van ND, alsook de kennis rond de bijwerkingen van NC voor ogen en hart bleek wel significant beter bij patiënten die reeds NC gebruikten. Ook opvallend: 17,5% van alle ondervraagden zou ND gewoon verder gebruiken bij aanhoudende klachten, zonder advies van een arts of apotheker. Tot slot bleek bezorgdheid te bestaan rond de bijwerkingen van NC bij een aanzienlijk deel van de patiënten.

Conclusie: De kennis bij patiënten rond neussprays is over het algemeen beperkt. Patiënten die reeds ND gebruikten, bleken significant beter op de hoogte over het gebruik van hun medicatie dan patiënten die deze nog nooit gebruikten. Deze vaststelling geldt niet voor patiënten die reeds NC gebruikten, aangezien zij slechts voor 1 vraag over NC beter scoorden dan patiënten die nooit NC gebruikten. Patiënteneducatie blijft dus belangrijk, vooral voor NC. De opgestelde brochure wil een hulp bieden in de huisartsenpraktijk om de kennis rond het gebruik van neussprays te verbeteren.